

Grøn Guide i Gladsaxe og foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe

**Beretning for perioden
1. januar 2012 - 31. december 2012**

Grøn Guide
Lokal miljøvejleder

Lokal
Agenda 21
Gladsaxe

**Grøn Guide i Gladsaxe, Jesper Bjerring Larsen og
Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe,
grønt IDÉcenter, Gladsaxe Hovedbibliotek,
Søborg Hovedgade 220, 2860 Søborg Tlf.: 39 57 69 20,
E-mail: jbl@ggglx.dk, Hjemmeside: www.ggglx.dk**

Beretning for grøn guide for året 2012

Dette er beretningen for den grønne guide i Gladsaxe. Beretningen beskriver den grønne guides arbejde i perioden 1. januar - 31. december 2012.

"Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe" (LA21) omfatter en række grupper med aktive deltagere. Arbejdet i 2012 i grupperne beskrives kort efter beretningen for den grønne guide.

Besvarelse af borgerhenvendelser

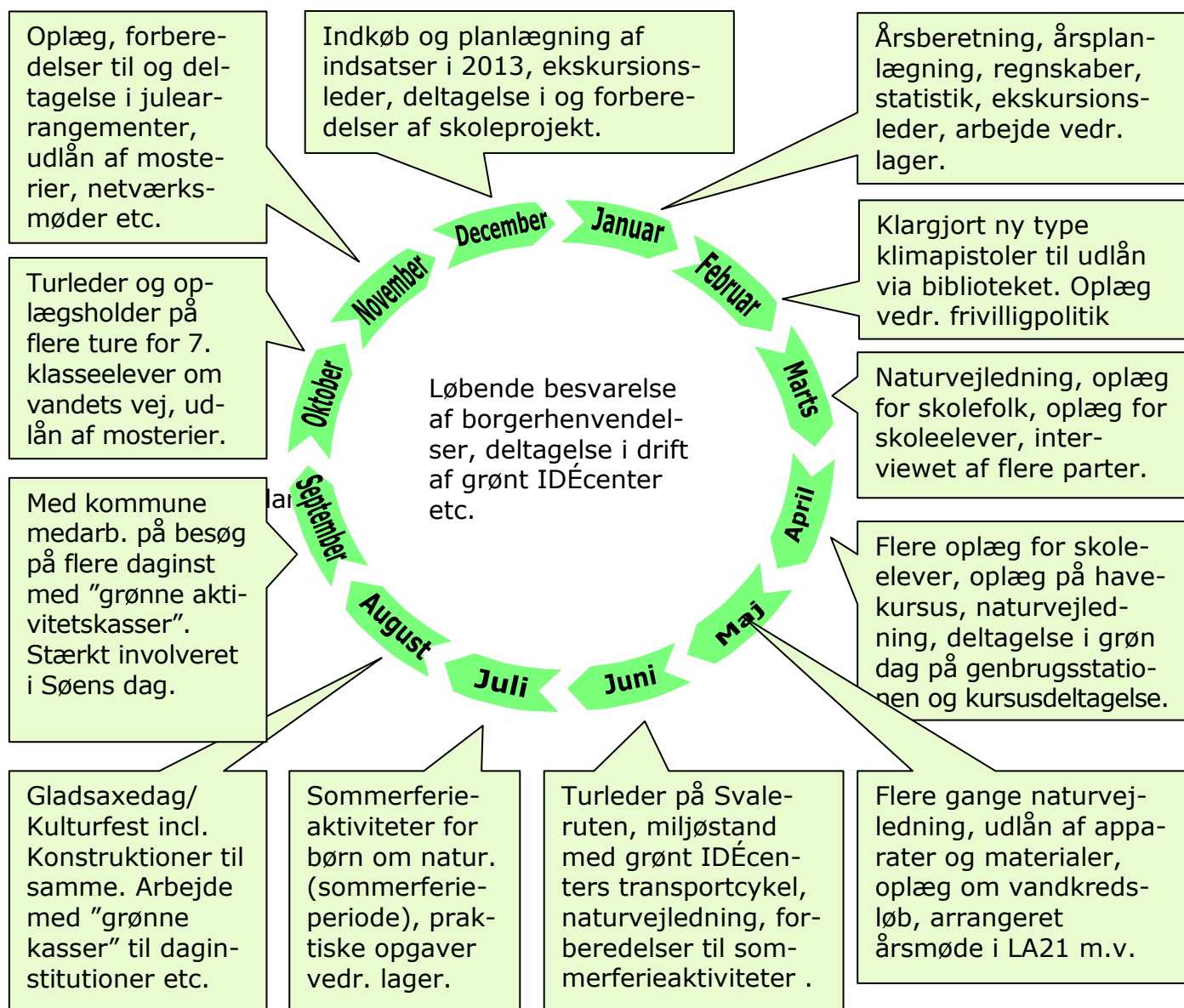
Henvendelser fra borgerne registreres samlet for grønt IDÉcenter (GIC) dvs. fælles for den grønne guide, medarbejdere fra Klima- og Miljøteamet, der er i centeret vedr. kommunale projekter om klima og miljø samt for evt. personer i løntilskud med arbejdsplads i GIC. Også i 2012 har der været mange henvendelser til den grønne guide med spørgsmål og ærinder af forskellig art. Som konkret undersøgt i et kvartal i 2007 (jf. årsberetning for samme år) besvarer den grønne guide fortsat langt de fleste af de miljø- og naturfaglige spørgsmål, der rettes til centeret.

Eksempler på spørgsmål til grønt IDÉcenter:

Arbejdsområder

Den grønne guides virke spænder vidt. Blot som eksempler på opgaver er herunder anført en række eksempler på opgaver fra 2012:

Eksempler på større indsatsområder

Grønt IDÉcenters drift

Blandt de største enkeltposter i den grønne guides arbejde i 2012 hørte den løbende drift af grønt IDÉcenter og besvarelse af borgerhenvendelser. I 2012 har guiden været den eneste faste fuldtidsmedarbejder i centeret, mens medarbejdere fra Klima- og Miljøteamet på skift har været til stede i grønt IDÉcenters åbningstid. Dertil kommer assistance fra personer i løntilskud og jobtræning.

Som forventet har fraværet af en fast kommunalt ansat medarbejder desværre medført en ekstra belastning af den grønne guide og reduceret mulighederne for deltagelse i projekter og muligheden for at være så opsøgende som tidligere år – ligesom der ikke har været ressourcer til større udadrettede projekter i regi af grønt IDÉcenter.

Skoleprojekter

Gennem mange år er skoleprojektet Den grønne Karavane blevet gennemført. I 2012 var en af de faste deltagere fra en anden kommune optaget af et forskningsprojekt, så det blev besluttet at udsætte skoleprojektet til 2013, hvor der synes gode muligheder for gennemførelse, idet gennemførelsen kræver ekstern finansiering.

I stedet er der i Gladsaxe bl.a. satset på at tilbyde skolerne ekskursioner og oplæg vedr. vandets vej, for at lære eleverne om vandkredsløb, vandbesparelser etc. Tre klasser fra Bagsværd Skole tog imod tilbuddet, der bl.a. omfattede en cykeltur til et vandværk, to overløbsbassiner, Tinghøj Højdebeholderanlæg og steder i naturen, der relaterer sig til emnet vand. Dertil kom oplæg om vandets kredsløb og efterfølgende besøg på skolen med "quiz"-spørgsmål om vand.

Det er også blevet til tre oplæg for skoleklasser om forvandling i naturen i dens mange former (især de naturlige forvandlinger, men også menneskets påvirkninger).

Støtte til kommunale arrangementer

Udover den løbende indsats i GIC var den grønne guide bl.a. turguide vedr. kommunens officielle Svalerute dvs. en cykelrute rundt i Gladsaxe kommune til en række seværdigheder vedr. natur og kultur.

På Søens dag var den grønne guide involveret i bl.a. natur-udfordringen, der var bemandet af såvel folk fra kommunen som aktive fra foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe (LA21) – ligesom den grønne guide assisterede ved indsatsen med fangst og fremvisning af fisk fra Bagsværd sø.

Under den grønne dag på genbrugsstationen har den grønne guide bidraget med involvering af borgerne i havedyrkning uden gift bl.a. via konkurrence (quiz), organisering af uddeling af miljøplantefrø etc.

Sommerferieaktiviteten "Naturens fantastiske verden" for 8-12 årige skolebørn blev igen gennemført af den grønne guide med bistand fra en kommunal medarbejder og to frivillige fra LA21. Efterspørgslen efter deltagelse i aktiviteten var i 2012 så stor, at der var venteliste allerede et par timer efter åbningen for tilmeldinger.

Andre indsatser

Den grønne guide står for udlån af mosterier (æblepressere) og andet materiel for Foreningen Lokal Agenda 21 (LA21) i Gladsaxe. I det forløbne år har der været meget stor efterspørgsel efter mosterierne.

Grøn guide hjemmesiden www.ggglx.dk opdateres bl.a. med en kalender med anførsel af borgerrettede arrangementer, faktaoplysninger etc., ligesom der via hjemmesiden eller ved anden kontakt til den grønne guide er mulighed for at modtage nyhedsmails.

Foredrag og møder med borgere er en central del af den grønne guides virke. Ekskursioner, deltagelse i arrangementer og lignende har der i det forløbne år været en hel del af, og den grønne guide påtager sig også gerne naturvejledning for grupper i det omfang tiden tillader det.

Udarbejdelse af mindre udstillinger, artikler, pressemeddelelser etc. er naturligvis også en del af den grønne guides virke, ligesom den grønne guide fungerer som sekretær for Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe.

Administration og praktiske gøremål

Projektstyring, indkøb og regnskab står den grønne guide i vid udstrækning selv for. Det gælder både i forbindelse med projekter og i betydeligt omfang for grønt IDÉcenter.

I årets løb er der flyttet en del materiel fra flere parter til fjernlageret, som også i 2012 har fordret en del indsats vedr. ny organisering af materialer, musebekæmpelse etc.

Det er lykkedes at få tilladelse til at opbevare mosterierne tæt på hovedbiblioteket i den periode hvor udlån finder sted, så der reduceres tid til transport til fjernlageret. Indretningen af det nye sted med dertil hørende inventar har den grønne guide stået for.

Den grønne guide har også i 2012 ydet en håndværksmæssig indsats ved fremstilling af materiel til grønt IDÉcenter og lager, reparationer af kommune-materiel anvendt på grøn dag og Gladsaxedag samt fremstilling af materiel til LA21s indsats ved kulturfesten og ting til skoleprojektet Den Grønne Karavane.

Frivillig indsats

Udover at udføre naturvejledning for interesserede borgere i det omfang tiden tillader, så er den grønne guide bl.a. aktiv i LA21 foreningens biodiversitetsgruppe. Indsatsen for at fremme den biologiske mangfoldighed i kommunen sker bl.a. ved oplysning til borgerne, ved ideer og forslag til kommunens indsats vedr. plejeplaner, naturplaner m.v. samt løbende opdatering med viden på området.

Sammen med andre aktive fra LA21 er den grønne guide også aktiv i bekæmpelsen af især gyldenris og lejlighedsvis også kæmpe bjørneklo. I den forbindelse har den grønne guide i 2012 været den drivende kraft vedr. bekæmpelse af gyldenris i Radiomarken.

Også i fritiden bidrager den grønne guide med håndværksmæssig indsats. I 2012 er det som led i støtten til LA21-grupperne bl.a. blevet til fremstilling af tilbehør til mosterierne samt et saksebord til skoleprojektet Den Grønne Karavane.

Bestyrelsens arbejde i foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe

Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe fungerer som arbejdsgiver for den grønne guide og virker for at fremme bæredygtighed.

Gennem året har aktive fra Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe ved flere lejligheder bidraget med en indsats ved offentlige arrangementer f.eks. ved markeder og på Gladsaxedagen, men også under kommunalt arrangerede offentlige tiltag (grøn dag m.v.). Aktive i foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe har i løbet af året også givet ideer og forslag videre til kommunen bl.a. via sin repræsentation i det grønne råd. Desuden har bestyrelsen i 2012 afgivet hørings svar vedr. kommunens forslag til frivilligpolitik.

Også i 2012 har bestyrelsen arbejdet med at sætte fokus på formidlingsaktiviteter og konkrete resultater heraf. Bestyrelsesmedlemmerne har bl.a. deltaget aktivt i miljøindsatsen under Kulturfesten ved rådhuset, i arbejdsgrupper under LA21, i flere af den grønne guides kampagner og naturligvis ved møder i LA21 i Gladsaxe.

Bestyrelsen bistår løbende i forbindelse med kontakter til kommunens forvaltning og politikere i byrådet omkring grøn guide, LA21 og miljøaktiviteter i kommunen i bredeste forstand.

Der er ikke sket ændringer i bestyrelsen i løbet af året. Bestyrelsen bestod derfor af følgende personer i 2012:

Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe:

Formand: Kim Christiansen, Marienborg Allé 91 C, 2860 Søborg, Tlf.: 22 77 69 87

Næstformand: Malene Nielsen, Rugtoften 13b, 2880 Bagsværd, Tlf.: 48 41 63 20

Kasserer: Jesper B. Larsen (grøn guide i Gladsaxe), grønt IDÉcenter, Gladsaxe Hovedbibliotek, Søborg Hovedgade 220, 2860 Søborg, Tlf.: 39 57 69 20

Medlem: Jens Juhl, Hillerødgade 4, 1.tv, 2200 København N, Tlf.: 29 92 62 24

Medlem: Karen Salonin, Bondehavevej 158, 2880 Bagsværd, Tlf.: 44 98 33 79

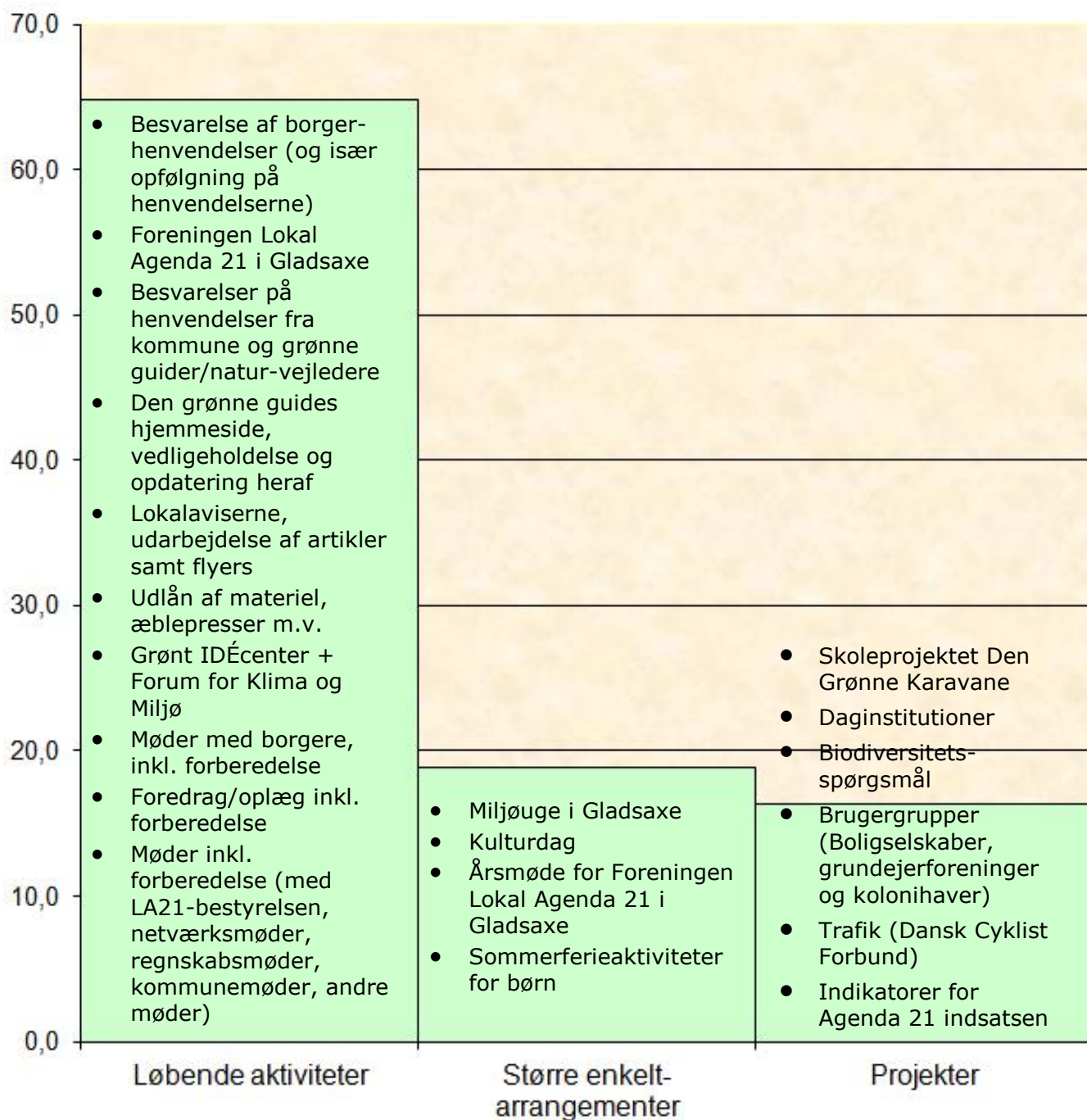
Medlem: Philip Nørvig, Dickens alle 8, 2860 Søborg, Tlf.: 53 27 08 96

Medlem: Kirsten Ilkjær, Buddinge Hovedgade 101, 2860 Søborg, Tlf.: 22 58 07 91

Arbejdsprogram for det kommende år

Arbejdsplanen for den grønne guide for året 2013 følger skabelonen fra tidligere år. Udover de sædvanlige praktiske og administrative opgaver forventes den grønne guide at deltage i aktiviteterne anført herunder:

Aktuel procentfordeling af tid på opgaver i 2012 samt hovedpunkter i arbejdsplanen for 2013

Beretning for "Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe" **for året 2012**

Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe (LA21) afholder møder ca. 8 gange om året. Disse møder indeholder oftest et oplæg med et emne relateret til natur, miljø eller bæredygtighed samt opdatering af hvad der sker på områderne indenfor natur og miljø i det omfang deltagerne selv bidrager med information. I 2012 har der på de fleste møder været punktet "Dagens dyr og plante" eller "Dagens begivenhed", hvor der er fortalt om et dyr og en plante eller en miljømæssig – eller naturmæssig begivenhed.

For hvert enkelt af disse møder kan referater ses på grøn guide hjemmesiden www.ggglx.dk – Grønne forbindelser – Åbenhed: LA21 Referater m.v.

LA21 består af en række aktive grupper. Disse grupper fungerer selvstændigt. Denne beretning indeholder en oversigt over gruppernes arbejde i 2012.

Biodiversitetsgruppen

Gruppen fortsætter sit arbejde for at sikre den biologiske mangfoldighed af naturen i Gladsaxe - ikke mindst ved en formidlingsindsats.

I slutningen af 2012 har gruppen bl.a. set nærmere på VVM redegørelsen for regnvandssøer i Høje Gladsaxe parken (Bemærkninger til kommunen er afgivet i januar 2013). Gruppens høringssvar til forskellige planer udarbejdet af Gladsaxe kommune kan ses på grøn guide hjemmesiden under Lokal Agenda 21 og Biodiversitetsgruppen.

I relation til et ønske om opdatering af skiltning ved Bagsværd Sø afventes fredningen af Bagsværd Sø, men gruppen erindrer ved passende lejligheder kommunen om ønsket.

På fællesmøderne i LA21 er det typisk deltagerne i biodiversitetsgruppen, der står for punktet kaldet "Dagens dyr og plante", der oplyser de øvrige mødedeltagere om biologien hos arter, der kan ses i Gladsaxe.

Ved arrangementet Søens Dag under miljøugen varetog gruppens medlemmer de fleste naturfaglige poster under familieaktiviteten Natur-udfordringen.

Efter at to af gruppens medlemmer prøvede kræfter med videofilm ved optagelserne til en lille film om Gladsaxe naturområder, er der gennem året arbejdet med optagelser til et nyt videoprojekt. Det drejer sig om, hvad man kan gøre i haverne for at fremme den helt nære biologiske mangfoldighed, og måske især de opvoksende generationers indsigt i naturen. Det er et af de områder gruppen vil arbejde videre på i 2013.

Fra tidligere år råder gruppen over en del specialudstyr til undersøgelse og formidling af den skjulte natur (f.eks. fisk, natlevende organismer etc.) som gruppen gerne stiller til rådighed for skoleprojekter m.v. Flere dele af udstyret har været i brug i løbet af året.

Jesper Larsen

Lejlighedsvis aktive (ad hoc gruppen)

Gruppen har ved en række lejligheder ydet bistand til LA21 arrangementer. Gruppens aktive giver en hånd med på tværs af de øvrige gruppers indsats for at få det praktiske til at fungere. Det er altså ikke nødvendigt med fagkundskab for at være med i gruppen, men dens indsats er særdeles afgørende for, at foreningen kan gennemføre f.eks. større offentlige arrangementer, hvor der er brug for mange hænder.

Aktive i gruppen har f.eks. i det forløbne år deltaget med praktisk indsats under Kulturfesten, under offentlige arrangementer som f.eks. markeder og ved julearrangementer.

Også kommunens arrangement Søens Dag nød godt af de frivilliges støtte til den ret mandskabskrævende aktivitet Natur-udfordringen, hvor familiegrupper kunne få udfordret deres viden og kunnen vedr. natur. De aktive støttede bl.a. vedr. poster med kreativt indhold.

Flere medlemmer deltog i et fugle-foder arrangement samme dag som juletræet på Gladsaxe rådhusplads blev tændt.

Det lader i øvrigt til, at nye aktive i LA21 benytter en indsats i "Lejlighedsvis aktive" som en mere uforpligtende måde at lære lidt om grupperne inden de også bliver aktive i en af de mere emneorienterede grupper - flere er velkomne til at prøve LA21 på denne måde.

Jesper Larsen

Miljø i skolen

Gruppen støtter især op om undervisningen af skoleelever. I det forløbne år har grøn guide skoleprojektet Den Grønne Karavane ikke været gennemført, men projektet håbes gennemført i 2013.

Under sommerferieaktiviteterne for børn om natur, er to aktive fra LA21 foreningen af uvurderlig støtte. Den ene støttede i 2012 arrangementet som frivillig gennem to hele uger.

Jesper Larsen

Bæredygtighed i boligselskaberne

Gruppen arbejder for udbredelse af boligselskabers kendskab til bæredygtighed og kommunens projekt Klimaklar:

Konkret gøres det ved at formidle informationer under borgerrettede arrangementer. Herved sikres også, at beboerne får kendskab til deres rettigheder og muligheder gennem beboerdemokratiet, hvad angår at få gennemført konkrete tiltag i deres afdeling i boligselskabet.

Gruppen er selvsagt ikke altid lige synlig, men gennem dens tilstedeværelse på såvel møder som aktiviteter sikres, at boligforeninger også inddrages i samarbejde om bæredygtighed.

Gruppen har et godt samarbejde med kommunens projekt Klimaklar, og hvad angår kontakt til boligselskabernes bestyrelser, mener gruppen ikke, at det på nuværende tidspunkt er muligt at få dem til at deltage yderligere end til kommunens arrangementer.

Philip Nørvig

Havegruppen

Gruppen beskæftiger sig primært med nytten og glæden ved brug af havens frugt og grønt og den vilde naturs spiselige planter. Gruppen råder over fire mosterier/æblepressere (hver bestående af en frugtmølle og en frugtpresse) - to gamle og to nye sæt. Mosterierne lånes ud til borgerne - typisk via den grønne guide - og udlånene har i 2012 igen haft et vældigt omfang.

I det forløbne år har gruppen stået for offentlige æblepressearrangementer med deltagelse af rigtig mange borgere. På Aldershvile Planteskole var der i to dage mulighed for at publikum kunne møde frem med deres æbler og under kyndig vejledning selv presse dem til den herligste most. Ved begge arrangementer var der meget stor interesse fra borgernes side, og mange fik gode miljøråd og oplysning om LA21 med på vejen.

Ved andre arrangementer har gruppen bl.a. stået for uddeling af gratis smagsprøver på f.eks. hjemmelavet hyldeblomstdrik, ligesom gruppen har været leveringsdygtig i opskrifter vedr. brug af havens eller skovens urter.

Det er også primært havegruppen, der er aktiv i afholdelsen af julestuen, hvor der fremstilles juledekorationer af havens og naturens materialer, flettes julebukke af langhalm, fremstilles julehjerter med motiver fra naturen etc.

Karen Salonin

Økohave og dyrehold

Gruppens arbejde spænder fra informationsvirksomhed om økologi og bæredygtighed, over fremstilling af honning fra egne honningbier til udlån af høns og mobile hønsehuse. Informationsvirksomheden omfatter kurser og foredrag, samt formidling via vores hjemmeside www.slottet-i-smoermosen.com.

Igen i 2012 blev der afholdt et velbesøgt kursus om dyrkning af økologiske grønsager til husbehov - med grønt IDÉcenter i Gladsaxe kommune som arrangør. Kurset blev denne gang afholdt på Bibliografen i Bagsværd.

Ud over kurset har vi holdt foredrag om økologisk have i Toftegårdens Grundejerforening, samt HF Samvirke, begge i Gladsaxe, samt mange foredrag i store dele af landet, for såvel foreninger og kommuner.

Vi har 2 sæt hønsefræsere med høns, og der er fortsat stor interesse for lån af disse. Der er dog problemer med at få dem udlånt om vinteren, hvorfor det ene sæt er placeret udenfor Gladsaxe kommunen i denne vinter.

Via kommunens agendapulje fik gruppen 2 sæt bitøj, vi kan derfor tage 2 personer med på besøg i vores bigård, og fortælle om honningbiernes liv og adfærd. Der har været nogen interesse for dette, men vi håber at denne øges i 2013. Kontakt os gerne for at arrangere et besøg.

"Slottet i Smørmosen" deltog i Haveselskabets havefestival i juni, og der var 146 besøgende. Desuden har haven været åben hele sommeren for besøg. Der har været besøg af skoleklasser, familier og mindre grupper. Det samlede besøgstal er 438. De besøgende kommer mange steder fra, og Gladsaxe Skole bidrog med 4 nulte klasser med tilsammen næsten 100 børn.

I september deltog vi i Gladsaxe Kommunes Regnvandsmesse med et lysbillede show og andre informationer om vores eget LAR bed (Lokal afledning af regnvand).

Også i september deltog vi i Søens Dag, hvor vi havde honningbier med. Vi uddelte smagsprøver på vores sensommerhonning fra Slottet i Smørmosen, og informerede om bier og deres miljøvenlige adfærd.

Gruppens medlemmer har deltaget i haveudstillinger i ind- og udland samt konferencer om bl.a. biologisk mangfoldighed, regnvandshåndtering og Urban Farming.

På hjemmesiden www.slottet-i-smoermosen.com informeres om økologisk havebrug, høns, bier og økologiske og klimavenlige opskrifter. Der er fortsat meget stor interesse for hjemmesiden.

I slutningen af marts 2012 udkom vores bog "Økohøns – selvforsyning til husbehov", som er skrevet sammen med min kone Sølva. Salget går godt så der har været behov for den. Vores tidligere bog "Økologisk have - selvforsyning til husbehov", der udkom i 2011 er blevet ret populær.

Jens Juhl

Gruppen til bekæmpelse af invasive plantearter

Efter kommunens vedtagelse af en indsatsplan for bekæmpelse af **kæmpe bjørneklo** og hvor 2012 var det første år med henvendelser fra forvaltningen til jordejere ang. bekæmpelseskrav, har gruppens fokus især været rettet mod indberetning af fund af planter, og desværre er nogle "nye" steder med kæmpe bjørneklo blevet observeret i Gladsaxe Kommune. Fundene er indberettet på kortet over invasive plantearter på Gladsaxe Kommunes hjemmeside. Planter i blomst blev desuden anmeldt til forvaltningen via e-mail, og nogle af disse planter blev fjernet meget hurtigt, mens blomstrende planter langs motorveje ikke kunne/måtte bekæmpes, og derfor må formodes at have spredt modne frø. Et mindre antal planter er blevet opgravet af aktive deltagere i gruppen.

Gruppens aktive har også registreret fund af **pileurt** på kommunens hjemmeside - og i udvalgte områder af kommunen ligeledes **gyldenris**. Gyldenris er blevet bekæmpet i Radiomarken og ikke mindst i det meget tilgroede private område nær Møllegården og Lyngby Radio - et område, hvis bestand af gyldenris formodes at være kilden til den store spredning på det fredede Radiomarkområde. Også på selve Lyngby Radios område er gyldenris igen bekæmpet efter aftale. Registreringen af gyldenris er vanskelig at få korrekt uden gps-lokalisering, da plantegrupperne vokser meget tæt. I gruppen har vi derfor valgt ikke at foretage omfattende registrering af områder med gyldenris, da planten er meget udbredt i Gladsaxe kommune – vi venter på lette, stabile og troværdige gps-baserede registreringsløsninger.

Malene Nielsen

LA21 International

Gruppen har i det forgangne år primært fungeret som inspirationskilde overfor øvrige grupper og på fællesmøderne i LA21. Især Kim Christiansen deltager via sit professionelle virke i en række internationale fora med miljø på dagsordenen. Dette muliggør, at der har kunnet præsenteres en række inspirationskilder til brug for det lokale virke i foreningen og en løbende opdatering af, hvad der rører sig på miljøområdet i den store verden.

Kim Christiansen

PR-gruppen

Gruppens formål er, at skabe interesse for og udbringe oplysninger om foreningens arbejde, for derigennem at udbrede og styrke foreningens formål.

PR-gruppen indledte sin aktivitet i oktober måned 2012, og har været præget af høj positiv kreativitet, med et krav om at holde aktiviteter inden for det umuliges kunst: at gennemføre PR relationer uden økonomisk drivkraft.

Vi har berørt følgende emner:

Julestue med dertilhørende flyers, presse, og plakater, - mail info til aktive, - mail info til interesserede, - læserbreve til lokalpressen, - artikler til lokalpressen, - engagere nye aktive i LA21, - udflugter/besøg for aktive, - forhold til kommunen, - sponsorer, - at igangsætte ny projekter, - ny info på plakatstandere, - nyt tillægsnavn til "Lokal Agenda 21", - skabe interesse for LA-21-gruppens aktiviteter hos kommunens borgere, - og at få afdækket, systematiseret og prioriteret de forskellige PR-opgaver.

Richard Larsen